

ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร
เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดการหนี้และการจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการชำระหนี้แทนเกษตรกร เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย เกิดความเป็นธรรมและสอดคล้องกับปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างแท้จริง อันจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายในการรักษาที่ดินทำกินของเกษตรกรและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศชาติโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗/๓ (๔) มาตรา ๓๗/๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้และการจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันทีประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ และการจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่มารวมกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยจะเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ และได้ขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“ทะเบียนหนี้” หมายความว่า ทะเบียนเกษตรกรที่เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบได้ยื่นและได้รับการอนุมัติจากนายทะเบียนรวมถึงหนี้ที่ผ่านการอุทธรณ์การขึ้นทะเบียนหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“หนี้เร่งด่วน” หมายความว่า หนี้ที่ถูกสถาบันเจ้าหนี้ทวงถามเป็นลายลักษณ์อักษร ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ถูกบังคับคดี หรือขายทอดตลาด หรือถูกฟ้องล้มละลาย

“โครงการส่งเสริมของรัฐ” หมายความว่า โครงการของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า นิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“สถาบันเจ้าหนี้” หมายความว่า สถาบันการเงินและสถาบันเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“การจัดการหนี้” หมายความว่า กระบวนการจัดการหนี้ให้แก่เกษตรกรที่มีขั้นตอนตั้งแต่การเจรจาขอผ่อนผันกับเจ้าหนี้ การออกหนังสือบรรเทาทุกข์ขอชะลอการดำเนินการทางกฎหมายกับเจ้าหนี้ การชำระหนี้แทนเกษตรกร

“หลักเกณฑ์การจัดการหนี้” หมายความว่า แนวทางที่กำหนดขึ้นใช้ไปปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร ตั้งแต่เรื่องคุณสมบัติของเกษตรกร ข้อมูลทะเบียนหนี้ การแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร ตั้งแต่ขั้นตอนการเจรจาประนอมหนี้ การออกหนังสือบรรเทาทุกข์ หนังสือชะลอการบังคับคดีขายทอดตลาด จนถึงชำระหนี้แทนเกษตรกร

“เงื่อนไขการชำระหนี้” หมายความว่า ข้อตกลงร่วมกันระหว่างกองทุนกับเกษตรกร และสถาบันเจ้าหนี้เพื่อการชำระหนี้แทนเกษตรกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการจัดการหนี้” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สำนักจัดการหนี้” หมายความว่า สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร

“สำนักงานสาขาจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัด

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“นายทะเบียน” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร หรือพนักงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขานุการเพื่อปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนตามประกาศนี้

ข้อ ๕ ให้เลขานุการรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้ประกาศนี้ ให้เลขานุการในฐานะนายทะเบียนเสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้เพื่อขอคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดการหนี้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ เกษตรกรที่จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาแก้ไขปัญหานี้ตามประกาศนี้ต้องเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกรซึ่งมีหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๗/๑ และเป็นเกษตรกรโดยหนี้ของเกษตรกรดังกล่าวเป็นหนี้หนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐและประสบความล้มเหลวอันไม่ใช่เป็นความผิดของเกษตรกร

(๒) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินประเภท ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

หนี้ดังกล่าวต้องเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่นายทะเบียนได้รับขึ้นทะเบียนหนี้ เว้นแต่กรณีหนี้ที่เกิดขึ้นหลังขึ้นทะเบียนหนี้ โดยการปรับโครงสร้างหนี้จากสัญญาเดิมที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้

ข้อ ๗ กรณีที่เป็นหนี้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม และสหกรณ์ประมง ให้ถือว่าสิทธิได้รับการจัดการหนี้เนื่องจากหนี้สถาบันการเงินและสถาบันเกษตรกรดังกล่าวเป็นหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกรตามมาตรา ๓

ข้อ ๘ ในกรณีที่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้แล้วและอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดการหนี้หรือได้รับการชำระหนี้แทนให้แก่เจ้าหนี้แล้วและเกษตรกรได้เสียชีวิต ให้ทายาทที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายและประกาศกำหนดไว้ได้รับสิทธิชำระหนี้หรือรับภาระหนี้แทนต่อไป

ในกรณีที่ทายาทขาดคุณสมบัติในการได้รับการจัดการหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ทายาทนั้นมีสิทธิได้รับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันคินโดยการสืบสิทธิ

หมวด ๒ การจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร

ข้อ ๙ ให้สำนักงานสาขาจังหวัด นำข้อมูลทะเบียนหนี้มาจำแนกแยกหนี้ของเกษตรกร ดังนี้

(๑) จำแนกตามลำดับก่อนหลังในการรับขึ้นทะเบียนหนี้

(๒) จำแนกประเภทหนี้ ดังนี้

(ก) หนี้ที่เกษตรกรถูกฟ้องล้มละลาย

(ข) หนี้ที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรืออยู่ระหว่างการบังคับคดี

(ค) หนี้ที่ถูกดำเนินคดี

(ง) หนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้

(จ) หนี้ปกติ

(๓) จำแนกตามสถาบันเจ้าหนี้

(ก) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ

(ข) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันเกษตรกร

(ค) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) จำแนกตามมูลหนี้

(ก) หนี้ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท

(ข) หนี้ที่เกินกว่าสองล้านห้าแสนบาทหรือมูลหนี้ที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) จำแนกตามหลักประกันแห่งหนี้

(ก) หนี้ที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน

(ข) หนี้ที่ทรัพย์สินเป็นหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์

(ค) หนี้ที่ทรัพย์สินเป็นหลักประกันที่เป็นสังหาริมทรัพย์

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดการหนี้จำนวนเงินสูงสุดที่จะจัดการชำระหนี้แทนเกษตรกรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การจัดการหนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๑๑ หนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ แยกตามสถาบันเจ้าหนี้เพื่อการจัดการหนี้ ดังนี้

(๑) สถาบันการเงิน ได้แก่

(ก) ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(ข) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(ค) นิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) สถาบันเกษตรกร ได้แก่ นิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ข้อ ๑๒ ให้จัดการหนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ ทั้งกรณีที่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันหรือกรณีที่ใช้บุคคลค้ำประกันก็ได้ กรณีหนี้ที่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันให้เกษตรกรหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ในหลักประกันโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่กองทุน

กรณีหนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกันให้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกรกรณีบุคคลค้ำประกัน

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานนำรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ที่คณะกรรมการจัดการหนี้อนุมัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการให้จัดการหนี้ได้ ไปดำเนินการขออนุมัติชำระหนี้แทนดังนี้

(๑) นำรายชื่อเกษตรกรไปจัดทำแผนการจัดการหนี้ตามรายละเอียดข้อ ๙

(๒) กรณีหนี้สถาบันเกษตรกรที่สำนักงานสาขาจังหวัดเจรจากับเจ้าหนี้เมื่อได้ข้อยุติแล้วให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดเพื่อเตรียมการชำระหนี้แทนเกษตรกร

(๓) กรณีหนี้สถาบันการเงิน ให้สำนักจัดการหนี้ทำการเจรจากับเจ้าหนี้เมื่อได้ข้อยุติแล้ว ให้แจ้งสำนักงานสาขาจังหวัดดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดเพื่อเตรียมการชำระหนี้แทนเกษตรกร

(๔) ให้สำนักงานสาขาจังหวัดส่งรายชื่อเกษตรกรที่สถาบันเจ้าหนี้นิยมนให้ชำระหนี้แทนตาม (๒) และ (๓) เพื่อให้สำนักจัดการหนี้เสนอคณะกรรมการจัดการหนี้อนุมัติให้ชำระหนี้แทน

(๕) ให้สำนักจัดการหนี้แจ้งรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการอนุมัติตาม (๔) ให้สำนักงานสาขาจังหวัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดและรายงานคณะกรรมการทราบ

เมื่อเกษตรกรได้รับการอนุมัติให้ชำระหนี้แทนตามวรรคหนึ่งแล้วให้สำนักงานสาขาจังหวัดประกาศรายชื่อเกษตรกรและแจ้งให้องค์กรเกษตรกรเพื่อจัดทำแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๔ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระหนี้แทนเกษตรกร กรณีหนี้สถาบันเกษตรกร มีดังนี้

(๑) การชำระหนี้ผิคนัดชำระ โดยเกษตรกรเป็นหนี้ผิคนัดชำระตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป มีจำนวนหนี้สัญญาหรือมากกว่าหนึ่งสัญญา และทุกสัญญาเป็นหนี้ผิคนัดชำระให้กองทุนชำระหนี้ทุกสัญญาที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้รวมถึงสัญญาที่ใช้หลักประกันเดียวกันค้ำประกัน โดยให้ชำระหนี้เงินต้นเต็มจำนวนและดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ระยะเวลาการคิดดอกเบี้ยไม่เกิน ๑๐ ปีจากเงินต้นคงค้างชำระ และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(๒) การชำระหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ที่เกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ โดยรวมหลายสัญญา หรือสัญญาเดียวเพื่อทำสัญญาใหม่เป็นสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อปรับปรุงเงื่อนไขการผ่อนชำระขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้กับเกษตรกร

โดยให้เกษตรกรได้รับการชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระหนี้เช่นเดียวกับหนี้ผิคนัดชำระ และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(๓) การชำระหนี้ดำเนินคดี ซึ่งเกษตรกรเป็นลูกหนี้ที่ถูกเจ้าหนี้ฟ้องดำเนินคดีแต่ยังไม่มีการพิพากษามีจำนวนหนึ่งสัญญาหรือมากกว่าหนึ่งสัญญา ให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระหนี้เช่นเดียวกับหนี้ผิคนัดชำระพร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(๔) การชำระหนี้ตามคำพิพากษา โดยเกษตรกรเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด โดยแยกออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(ก) หนี้ตามคำพิพากษาที่เกษตรกรเป็นหนี้จำนวนหนึ่งสัญญา หรือมากกว่าและทุกสัญญาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดการหนี้ของกองทุน ให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรตามมูลหนี้ตามคำพิพากษาของศาลทุกสัญญาพร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(ข) หนี้ตามคำพิพากษาที่เกษตรกรเป็นหนี้มากกว่าหนึ่งสัญญาในคำฟ้องเดียวกัน โดยสัญญาใดสัญญาหนึ่งถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระหนี้ ให้เกษตรกรได้รับสิทธิชำระหนี้ทุกสัญญาตามคำพิพากษานั้น และให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรตามมูลหนี้คำพิพากษาพร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(๕) การชำระหนี้ที่อยู่ในชั้นบังคับคดี โดยเกษตรกรเป็นหนี้ที่อยู่ในชั้นบังคับคดี กำหนดวิธีปฏิบัติ ๒ แนวทาง ดังนี้

(ก) หนี้มีหลักประกันที่เจ้าหนี้ยินยอมให้ชำระหนี้แทนเกษตรกร ให้กองทุนชำระหนี้ไม่เกินมูลหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย และให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

(ข) หนี้ที่ไม่มีหลักประกัน ที่เจ้าหนี้ยินยอมให้กองทุนชำระหนี้แทนโดยเจ้าหนี้ได้สืบทรัพย์ที่เป็นของเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้หรือของผู้ค้ำประกัน หรือของทายาท มาดำเนินการบังคับคดี แล้วให้เจ้าของหลักประกันทำหนังสือยินยอมและมอบอำนาจให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุน

ข้อ ๑๕ เป็นหนี้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือมีหลักทรัพย์และบุคคลค้ำประกันในสัญญาเดียวกัน ให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรโดยไม่ต้องประเมินราคาทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน

ข้อ ๑๖ กรณีเป็นหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน ให้นำประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีหนี้บุคคลค้ำประกัน มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกรให้กับสถาบันเกษตรกรทุกมูลหนี้ที่ได้รับการอนุมัติ แต่ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท

ห้ามมิให้จัดการหนี้ให้กับเกษตรกรที่เคยแสดงความจำนงไม่ประสงค์ให้กองทุนชำระหนี้แทนหรือไม่ประสงค์ทำสัญญาเช่าซื้อหรือสละสิทธิ์การเช่าซื้อทรัพย์สินคืนไปจากกองทุน หรือเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินคืนไปจากกองทุน

กรณีเกษตรกรรายใดเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินคืนไปจากกองทุนตามวรรคสอง หากได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาให้ครบถ้วนภายหลังให้ได้รับการจัดการหนี้ได้

ข้อ ๑๘ กรณีที่เกษตรกรถูกฟ้องล้มละลาย ให้กองทุนเข้าไปดำเนินการเจรจาชำระหนี้แทนเกษตรกรเพื่อโอนหลักประกันมาเป็นของกองทุน

ข้อ ๑๙ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการชำระหนี้แทนเกษตรกร กรณีหนี้สถาบันการเงิน และนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด การชำระหนี้ที่มีสถานะตั้งแต่ผิดนัดชำระขึ้นไป ให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขการจัดการหนี้ที่กองทุนตกลงไว้กับสถาบันเจ้าหนี้ โดยให้อोनหลักประกันเป็นของกองทุนตามกฎหมาย

กรณีการชำระหนี้สถาบันการเงิน และนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้นำความในข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ วรรคสองและวรรคสาม และข้อ ๒๐ มาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๔

การวางเงินชำระหนี้แทนเกษตรกร

ข้อ ๒๐ หนี้ของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุน และเป็นหนี้ที่เกษตรกรมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายและประกาศ ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ยินยอมให้กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกร ให้สำนักงานแจ้งเกษตรกรมายื่นความประสงค์ต่อกองทุนเพื่อขอให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรให้แก่เจ้าหนี้ โดยหนี้ดังกล่าวต้องเป็นหนี้ที่ศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว

ข้อ ๒๑ ในการยื่นความประสงค์ตามข้อ ๒๐ ให้เกษตรกรยื่นเอกสารประกอบ ดังนี้

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
- (๒) หลักฐานแห่งหนึ่ง ได้แก่ สัญญากู้ยืมเงิน สัญญาจำนอง
- (๓) เอกสารที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินของสถาบันเจ้าหนี้ หรือเอกสารแสดงผล
แห่งการอุทธรณ์ (ถ้ามี)
- (๔) สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน
- (๕) หนังสือแสดงความยินยอมให้ออกรวมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันให้แก่กองทุน
- (๖) หนังสือมอบอำนาจของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในการให้เจ้าหนี้ส่งมอบเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์
ของทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน (ทด. ๒๑)
- (๗) สำเนาคำฟ้อง สำเนาคำพิพากษาและหรือเอกสารอื่นเกี่ยวกับการบังคับคดี

ข้อ ๒๒ การวางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษา ให้กองทุนดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติ
ชำระหนี้ โดยให้วางเงินชำระหนี้ที่ศาลเพื่อชำระหนี้แทนเกษตรกรตามมูลหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมค่าใช้จ่าย
และค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมายให้แก่เจ้าหนี้และให้ออกรวมสิทธิ์เป็นของกองทุนตามกฎหมาย

ข้อ ๒๓ การวางเงินชำระหนี้ที่อยู่ในชั้นบังคับคดี ให้กองทุนดำเนินการตามขั้นตอนการขอ
อนุมัติชำระหนี้ โดยให้วางเงินชำระหนี้ที่สำนักงานบังคับคดีเพื่อชำระหนี้แทนเกษตรกร ตามมูลหนี้ตามคำพิพากษา
พร้อมค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจริงตามกฎหมายให้แก่เจ้าหนี้ และให้ออกรวมสิทธิ์เป็นของกองทุน
ตามกฎหมาย

ข้อ ๒๔ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เกษตรกร
ที่ได้รับการชำระหนี้แทนไม่ว่าในกรณีใดต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๕ กรณีที่เกษตรกรได้ยื่นทะเบียนหนี้ไว้ก่อนหน้านี้ หากนายทะเบียนได้มีคำสั่งไม่รับ
ขึ้นทะเบียนหนี้เนื่องจากตรวจพบหลักฐานภายหลังว่าหนี้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์
เพื่อขอรับการจัดการหนี้ต่อสำนักงานสาขาจังหวัดภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

การยื่นอุทธรณ์เพื่อขอรับการจัดการหนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ตามประกาศ
คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้มาใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๖ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับกับเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติการขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุน
ก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย

ข้อ ๒๗ การชำระหนี้แทนกรณีเป็นหนี้ที่ใช้บุคคลค้ำประกันตามข้อ ๑๖ ให้มีผลบังคับใช้
เมื่อกฎหมายให้อำนาจกองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรที่เป็นหนี้บุคคลค้ำประกันได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายจารึก บุญพิมพ์)

ประธานกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้ประกาศฉบับนี้คือ โดยที่เป็นการสมควรให้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกร เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย เกิดความเป็นธรรมและสอดคล้องกับปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างแท้จริง อันจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายในการรักษาที่ดินทำกินของเกษตรกร และรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศชาติโดยรวม

ในประกาศนี้ ได้กำหนดบทบัญญัติบางประการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรสมาชิกและการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เท่าทันกับสภาพปัญหาที่พัฒนาแปรเปลี่ยนไป รวมทั้งให้สอดคล้องสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง การขึ้นทะเบียนหนี้และการเพิกถอนทะเบียนหนี้ โดยกำหนดให้สถาบันการเงินกิตติ สถาบันเกษตรกรกิตติ ที่สถาบันเช่นนั้นมีกฎหมายกำกับให้ดำเนินกิจการเพื่อเกษตรกรรมหรืออันเกี่ยวเนื่องจากเกษตรกรรม ให้เกษตรกรสมาชิกได้สิทธินั้น โดยไม่ต้องอุทธรณ์สำหรับสถาบันการเงินอื่น หรือสถาบันเกษตรกรอื่น ที่กฎหมายมิได้กำกับให้ต้องดำเนินกิจการเพื่อเกษตรกรรมหรืออันเกี่ยวเนื่องจากเกษตรกรรม หากเอกสารการกู้ยืมเงินของเกษตรกรสมาชิกระบุเป็นอย่างอื่น ที่มีใช้เพื่อเกษตรกรรมหรืออันเกี่ยวเนื่องจากเกษตรกรรมก็ให้เกษตรกรสมาชิกดำเนินการอุทธรณ์เสียให้แล้วเสร็จในชั้นนั้น การตรวจสอบหลักฐานเอกสารกิตติ การยินยอมให้อोनทรัพย์ที่เป็นหลักประกันตกเป็นของกองทุนกิตติ ให้กระทำเสียให้เสร็จสิ้นในชั้นนั้น

ขณะเดียวกัน ก็ได้กำหนดให้หนี้ที่เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันเจ้าหนี้มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการหนี้ที่ชัดเจนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรสมาชิกโดยไม่เสียเปรียบเจ้าหนี้ ประการสำคัญอย่างยิ่ง คือ การขยายขอบเขตอำนาจเข้าไปจัดการหนี้ให้กับเกษตรกรสมาชิกที่ถูกศาลพิพากษาแล้วกิตติ บังคับคดีแล้วกิตติ หรือกระทั่งชั้นฟ้องล้มละลายแล้วกิตติ ให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถเข้าไปจัดการหนี้หรือชำระหนี้แทนแก่เกษตรกรสมาชิกได้ จึงเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกเชิงรุกและอย่างถึงที่สุด

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการจัดการหนี้ไว้สำหรับกรณีที่เกษตรกรสมาชิกเป็นหนี้โดยใช้บุคคลค้ำประกันไว้ด้วย เพียงแต่จะมีผลใช้บังคับเมื่อกฎหมายให้อำนาจกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแล้วเท่านั้น ซึ่งเป็นการออกประกาศในเชิงรุกที่สำคัญอีกประการหนึ่งด้วย และให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับกับเกษตรกรสมาชิกที่ได้ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้ก่อนหน้านั้นและยังมิได้รับการจัดการหนี้ หรืออยู่ระหว่างกระบวนการจัดการหนี้ด้วย